

Lescha davart la dismessa dall'aua piarsa

per la vischnaunca Lumnezia

Cuntegn

I.	En general	4
Art. 1	Validitad ed intent	4
Art. 2	Incumbensa dalla vischnaunca	4
Art. 3	Dretg surordinau	4
Art. 4	Noziuns	4
Art. 5	Classificaziun dils implonts per aua piarsa	4
II.	Dismessa dall'aua piarsa	5
1.	Dismessa dall'aua piarsa sin igl intschess dils implonts d'aua piarsa publics	5
Art. 6	Obligaziun da colligiar	5
Art. 7	Colligiazium	5
Art. 8	Indrezs da pumpas	5
Art. 9	Reflussiun	5
Art. 10	Prelevaziun da calira	5
Art. 11	Aua piarsa buca tschuffergnada	5
2.	Dismessa dall'aua piarsa ordvart igl intschess dils implonts d'aua piarsa publics	5
Art. 12	Aua piarsa tschuffa	5
Art. 13	Dismessa dallas restonzas	6
Art. 14	Aua piarsa buca tschuffergnada	6
3.	Disposiziuns comunablas	6
Art. 15	Construcziun d'implonts per aua piarsa	6
Art. 16	Verificaziun	6
Art. 17	Menaschi, manteniment e renovaziun	7
Art. 18	Curdems	7
Art. 19	Dismessa da restonzas d'implonts da tractament preliminar	7
Art. 20	Schubergiar	7
Art. 21	Controlla dils implonts d'aua piarsa	7
Art. 22	Reparatura da munconzas	7
Art. 23	Responsabladad	8
III.	Finanziaziun	8
1.	Implonts publics	8
1.1.	En general	8
Art. 24	Fuormas da contribuziuns e taxas	8
Art. 25	Taxaziun, disposiziun ed incasso	8
Art. 26	Dretg da regress	8
1.2.	Contribuziuns da colligiazium	8
Art. 27	Contribuziun da colligiazium	8
Art. 28	Contribuziuns da colligiazium specialas	9
Art. 29	Disposiziun	9
Art. 30	Scadenza ed incasso	9
1.3.	Taxas d'aua piarsa	10
Art. 31	Taxa da basa	10
Art. 32	Taxa da diever per objects colligiai	10
Art. 33	Taxa da diever per objects buca colligiai	10
Art. 34	Scadenza ed incasso	10

1.4. Mieds legals e dretg da pègn legal	11
Art. 35 Protestas	11
Art. 36 Dretg da pègn legal	11
2. Implonts privats	11
Art. 37 Implonts privats	11
IV. Disposiziuns finalas	11
Art. 38 Entrada en vigur ed abrogaziun dil dretg vertent	11
Aschunta	
Fegl da tariffas	12

Lescha davart la dismessa dall'aua piarsa per la vischnaunca Lumnezia

dils 14-06-2015

La cuminonza dils votants all'urna concluda:

I. En general

Art. 1 Validitad ed intent

¹ Quella lescha vala per igl entir intschess communal. Ella ordeina sin basa dalla lescha da baghegiar, dil plan general d'avertura e dil plan general d'allontanament d'aua co concepir, utilisar, mantener, renovar e finanziair implonts d'aua piarsa e la relaziun denter ils proprietaris dil terren e la vischnaunca.

² Per implonts d'aua piarsa planisai e concepì el rom d'ina planisaziun da quartier, valan las prescripziuns dalla lescha da baghegiar respectivamein dalla lescha ed ordinaziun davart la planisaziun dil territori per il cantun Grischun per la planisaziun da quartiers. Sch'ei mauncan directivas particularas, valan las prescripziuns da questa lescha era per la procedura dalla planisaziun da quartier.

³ Objects ch'ins sa colligiar directamein als implonts d'aua piarsa d'ina vischnaunca vischina, sa la suprastonza communal excluder da questa lescha, previu ch'il schischom en damonda vegn suttamess allas prescripziuns dalla vischnaunca vischina e reglaus en in contract.

Art. 2 Incumbensa dalla vischnaunca

¹ La vischnaunca eregia ed administrescha ils implonts d'aua piarsa necessaris.

² L'extensiun dils implonts d'aua piarsa sedrezza tenor la planisaziun d'avertura.

³ La vischnaunca survigilescha ils implonts d'aua piarsa privats.

Art. 3 Dretg surordinau

¹ Priu che questa lescha cuntegn neginas prescripziuns specialas, valan en general las prescripziuns dalla lescha da baghegiar communal.

² Resalvadas ein plinavon las prescripziuns corrispudentas dil dretg federal e cantunal.

Art. 4 Noziuns

¹ La significaziun dallas noziuns duvradas en questa lescha sedrezzan tenor il dretg federal e tenor la cunvegna intercantunala per la harmonisaziun dallas noziuns da construcziun (IVHB).

Art. 5 Classificaziun dils implonts per aua piarsa

¹ Ils implonts d'aua piarsa vegnan classificai tenor appartenenza en implonts publics e privats.

² Implonts publics ein tut ils implonts construi ed administrai dalla vischnaunca sco sereneras, conducts d'aua tschuffa e conducts d'aua da plievgia, indrezs per scargar auas grondas.

³ Implonts privats ein tut ils implonts construi ed administrai da persunas privatas sco conducts da colligiazioni cun la casa, conducts egl intern d'in baghetg, implonts da pumpadi e sereneras singulas da casa.

⁴ La vischnaunca meina in cataster da conducts.

II. Dismessa dall'aua piarsa

1. Dismessa dall'aua piarsa sin igl intschess dils implonts d'aua piarsa publics

Art. 6 Obligaziun da colligiar

¹ Sin igl intschess dils implonts d'aua piarsa publics ston tut las auas piarsas vegnir menadas ella canalisaziun publica. Resalvadas restan las prescripziuns concernent la deflussiun d'auas buca tschuffernadas e davart il tractament d'auas piarsas specialas.

² Novs objects ein da colligiar alla canalisaziun publica durant l'execuziun dalla construcziun, sil pli tard avon che retrer igl object.

³ La lubientscha da colligiazion vegn dada ella procedura per la lubientscha da baghegiar.

Art. 7 Colligiazion

¹ La suprastanza communal fixescha il liug ed il tip da colligiazion.

² Denter il baghetg e la colligiazion alla canalisaziun communal ei d'ereger in tumbin da controlla. Cun elements da colligiazion adattai san ins colligiar il conduct alla canalisaziun senza in secund tumbin da controlla.

³ La suprastanza communal decida sche la colligiazion d'implonts privats cugl implont public vegn exequida entras la vischnaunca ni entras il petent.

Art. 8 Indrezs da pumpas

¹ En locals sutterrans, nua che l'aua sa buca defluir en ina pendenza naturala, sto l'aua piarsa vegnir pumpada ella canalisaziun.

Art. 9 Reflussiun

¹ Ils proprietaris d'implonts privats ston sezs seproteger encunter eventualas reflussiuns dalla canalisaziun publica.

Art. 10 Prelevaziun da calira

¹ Ina prelevaziun da calira ord l'aua piarsa dalla canalisaziun publica avon la serenera ei buca lubida.

² En cass specials ed excepziunalmein sa la suprastanza communal lubir ina prelevaziun da calira ord l'aua piarsa dalla canalisaziun publica avon la serenera, aschilunsch che la prestaziun da schubergiar dalla serenera vegn buca restrenschiada.

Art. 11 Aua piarsa buca tschuffernada

¹ Aua piarsa buca tschuffernada ei da dismetter tenor las prescripziuns dil plan general d'allontanament d'aua.

² Aua piarsa buca tschuffernada che cuora permanentamein sco l'aua da begl e da sfundrada, l'aua sutterrana e l'aua da fontauna, l'aua schubra da diever e da sferdentar ord l'industria e dil mistregn ei da tener naven dalla serenera centrala. Ella ei da dismetter tenor las prescripziuns dil plan general d'allontanament d'aua.

³ La suprastanza communal sa obligar proprietaris d'edificis e stabiliments existents da deviar auas piarsas buca tschuffernadas tenor al. 1 resp. 2, aschilunsch che quei ei necessari e commensurau per las personas pertuccadas.

2. Dismessa dall'aua piarsa ordvart igl intschess dils implonts d'aua piarsa publics

Art. 12 Aua piarsa tschuffa

¹ La dismessa dall'aua piarsa ordvart igl intschess dils implonts d'aua piarsa publics succeda tenor il concept ch'ei previus el plan general d'allontanament d'aua.

² Aua piarsa tschuffa che sa buca ni aunc buca vegnir menada ella serenera, sto vegnir accumulada en ina casta per aua piarsa senza scul (casta senza deflussiun) ni schubergiada en sereneras pintgas.

³ Tier gruppas da casas sto la dismessa d'aua piarsa vegnir reglada comunablamein, aschilunsch che quei ei tecnicamein pusseivel e finanziamein raschuneivel. La suprastonza communal sa obligar ils proprietaris da catter ina soluziun communabla. Soluziuns singulas ein pusseivlas en relaziuns specialas ed en consentiment cun la suprastonza communal. Aschilunsch ch'ei dat buca ina soluziun communabla, valan per il tractament dall'aua piarsa dils singuls objects las medemas pretensiuns da schubergiar sco per ina soluziun communabla.

Art. 13 Dismessa dallas restonzas

¹ Aua piarsa schubergiada ei da schar sfundrar ni da menar en in ual aviert/prefluent cun lubientscha dallas instanzas cantunales.

² Castas per aua piarsa senza deflussiun ston vegnir svidadas tenor basegns. Gliet ed autras restonzas eventualas da sereneras pintgas ston vegnir allontanadas tenor basegns, per regla inagada ad onn. Aua piarsa tschuffa da casas cun castas senza deflussiun e gliet da sereneras pintgas sto vegnir dismessa en ina serenera centrala ch'ei gronda avunda. Ina economisaziun agricola dallas restonzas ei sulettamein lubida cun ina lubientscha speciala dall'istanza cantunala.

³ La suprastonza communal survigilescha la dismessa d'aua piarsa tschuffa da casas cun casta senza deflussiun e da restonzas da sereneras pintgas.

⁴ Sch'ei fa da basegns sa ella organiser sezza la dismessa, incumbensond per exempel ina fatschenta adattada cun la dismessa. Ils cuosts portan ils proprietaris dils implonts d'aua piarsa.

⁵ La suprastonza communal sa obligar ils proprietaris dils implonts d'aua piarsa d'acceptar la dismessa dallas restonzas entras la vischnaunca.

Art. 14 Aua piarsa buca tschuffergnada

¹ Aua piarsa buca tschuffergnada ei da schar sfundrar ni da menar cun ina lubientscha dall'istanza cantunala en in ual aviert/prefluent. Ella astga ni vegnir menada en ina serenera pintga ni en in casta senza deflussiun.

3. Disposiziuns comunablas

Art. 15 Construcziun d'implonts per aua piarsa

¹ Tut ils implonts d'aua piarsa ein da construir conform allas normas tecnicas renconuschidas e tenor la tecnica respectiva d'aua piarsa.

² Sch'ei maunca en questa lescha prescripziuns tecnicas specialas, prenda la suprastonza communal las decisiuns necessarias ella procedura per la lubientscha da baghegiar. Ella sa s'orientar allas normas e recumandaziuns dallas associaziuns professiunalas.

³ Implonts d'aua piarsa privats astgan vegnir construi e reparai mo da persunas qualificadas.

⁴ Implonts d'aua piarsa sco lingias da colligiaziun, tumbins, implonts per in tractament preliminar e sereneras ston esser accessibels da tut temps cun la pusseivladad d'ina controlla semplia. Il diameter e l'extensiun dalla glisch per lingias d'aua piarsa tschuffa e lingias d'aua piarsa buca tschuffergnada duess muntar minimalme in a 15 cm.

⁵ La vischnaunca ei autorisada da tschentiar conducts d'aua piarsa sin parcelas privatas senza indemnisaziun e senza impurtaziun da servituts e grevezias el cudisch funsil. Per in'eventuala sperdita da raccolta sco era tumbins che vegnan tschentai sin parcelas privatas vegn prestau in'indemnizaziun unica tenor directivas dall'Uniun purila svizra. Sche las relaziuns semidan, sa il proprietari dalla parcella pretender ch'il conduct vegn dislocaus. Ils cuosts dalla dislocaziun porta per regla la vischnaunca.

Art. 16 Verificaziun

¹ La finiziun dallas lavurs vid ils implonts d'aua piarsa ei d'annunziar alla vischnaunca avon che cuvierer il foss. La suprastonza communal controllascha ils implonts, en special l'execuziun

dalla colligaziun dallas lingias vid la canalisaziun publica. Ella ordeina ina reparaziun d'eventualas munconzas.

² Aschilunsch che la vischnaunca mesira buca la posiziun dils implonts d'aua piarsa exequi, en special il decuors dallas lingias, ei il patrun dalla construcziun obligaus d'inoltrar ils plans dall'ovra exequida enteifer treis meins suenter la verificaziun cun l'indicaziun exacta dalla posiziun da tut ils implonts d'aua piarsa.

Art. 17 Menaschi, manteniment e renovaziun

¹ Tut ils implonts d'aua piarsa ein da mantener cuntinuadamein en in bien stan, aschia ch'els funcziuneschan irreproschablamein.

² Il proprietari ei responsabels per il menaschi ed il manteniment irreproschabel dils implonts.

Art. 18 Curdems

¹ Curdems liquids e cumpacts astgan buca vegnir dismiss cun l'aua piarsa. En cass da dubi decida la suprastanza communal suenter haver consultau igl uffeci per la natira ed igl ambient. Sch'ei fa da basegns d'ina expertisa per la decisiun, porta il petent ils cuosts persuerter.

² Indrezs per manizzar curdems sco indrezs per dismetter curdems bletschs e manizzaders da vanzadiras da cuschina sco era indrezs da cumpactar astgan buca vegnir utilisai per manizzar resp. per pressegjar curdems cugl intent da menar quels ella canalisaziun.

³ Curdems ch'ei nizeivels per il tractament dall'aua piarsa, astgan vegnir allontanai sur la serenera centrala cun la lubientscha digl uffeci cantunal per la protecziun dalla natira e digl ambient.

Art. 19 Dismessa da restonzas d'implonts da tractament preliminar

¹ Per motivs ch'il stabiliment funcziuneschi ein restonzas d'implonts da tractament preliminar sco zavraders da grass, resp. dad ieli d'allontanar tenor basegns, denton silmeins inagada ad onn. Las restonzas ein da dismetter conform alla lescha.

² Ellas astgan en negin cass vegnir dismissas ella canalisaziun ni en uals sco era buc ell'aua sutterrana.

Art. 20 Schubergiar

¹ Ils implonts d'aua piarsa ein da schubergiar tenor basegns.

² Implonts privats sa la suprastanza communal schar schubergiar sin quen dil proprietari.

Art. 21 Controlla dils implonts d'aua piarsa

¹ La suprastanza communal examinescha periodicamein il stadi dils agens implonts. Ella survigilescha ils implonts privats. Igl ei da lubir igl access allas persunas incumbensadas cun la controlla.

² Ils proprietari d'implonts privats examineschan periodicamein il stadi da lur implonts. La suprastanza communal sa controllar ils implonts privats sin quen dil proprietari.

Art. 22 Reparatura da munconzas

¹ Munconzas graviontas vid ils implonts publics lai la suprastanza communal reparar immediatamein. Autras munconzas ein da reparar tenor urgenza.

² Munconzas graviontas vid ils implonts privats lain ils privats reparar immediatamein. Autras munconzas ein da reparar tenor urgenza. Las munconzas vid implonts privats lai il proprietari reparar sin agen cuost dad el anora ni sin camond dalla suprastanza communal.

³ La giudicaziun dall'urgenza, la fixaziun dil scalem d'urgenza ed il termin per la reparatura dallas munconzas sedrezza tenor las recumandaziuns dallas federaziuns professiunalas e digl uffeci cantunal cumpetent.

⁴ Sch'il proprietari dat buca suatientscha al camond, sch'ei setracta d'in cass urgent ni sch'ei vegn constatau pér suenter haver cavau si in conduct d'aua piarsa donnegiau ch'ei setracta d'in

implont privat, lai la suprastanza communal repara il donns ni il disturbis sin quen dil proprietari digl implont. Quel sto vegnir orientaus immediatamein davart las mesiras pridadas.

Art. 23 Responsabladad

¹ Ils proprietari stattan buns enviars la vischnaunca per tut ils donns e disavantatgs caschunai entras mendas da construcziun e da funcziun ni entras in diever e manteniment munglus dils implonts privats.

² La vischnaunca ei responsabla per donns caschunai vid implonts privats entras il diever, la renovaziun ed il manteniment nunqualificau d'implonts publics.

III. Finanziaziun

1. Implonts publics

1.1. En general

Art. 24 Fuormas da contribuziuns e taxas

¹ La vischnaunca finanziescha il cuosts da construcziun, menaschi, manteniment e renovaziun dils implonts d'aua piarsa entras contribuziuns da colligiazion e taxas d'aua piarsa che cuvieran il cuosts e tenor il principi dil caschunader. En cass extraordinaris sa la vischnaunca financiar il cuosts restonts cun daners generals.

² Per il manteniment e la renovaziun d'implonts d'aua piarsa ei da far las reservas necessarias.

³ Il quen per il tractament d'aua piarsa vegn menaus sco finanziaziun speciala el quen communal.

Art. 25 Taxaziun, disposiziun ed incasso

¹ Las contribuziuns da colligiazion e las taxas d'aua piarsa vegnan disponidas ed incassadas tenor las prescripziuns da questa lescha.

² Las tariffas dallas contribuziuns da colligiazion e dallas taxas d'aua piarsa vegnan fixadas en in feagl da tariffas.

³ La tariffa da taxas d'aua piarsa per las taxas da basa e da diever ein d'adattar periodicamein entras la suprastanza communal als basegns da finanzas dalla finanziaziun speciala per la dismessa d'aua piarsa enteifer il rom da taxas fixaus el feagl da tariffas.

Art. 26 Dretg da regress

¹ Tier midadas da maun va l'obligaziun da pagament da tuttas contribuziuns e taxas buca incassablas sil niev proprietari enscret el register funsil.

1.2. Contribuziuns da colligiazion

Art. 27 Contribuziun da colligiazion

¹ Per objects che vegnan colligiai per l'emprema gada als implonts d'aua piarsa dalla vischnaunca, ei da pagar ina contribuziun unica per la colligiazion alla canalisaziun ed alla serenera. Quella vegn calculada en procents dalla valeta nova tenor il schazetg uffizial, quei sin fundament dalla classificaziun digl object tenor il feagl da tariffas. Davart la classificaziun d'objects buca stipulai sil feagl da tariffas decida la suprastanza communal.

² Per mintga colligiazion nova vala ina contribuziun minimala tenor il feagl da tariffas.

³ La contribuziun da colligiazion vegn calculada per igl object principal cumpru tut ils objects accessoris construi directamein vid igl object principal, quei independent d'ina colligiazion dils singuls objects accessoris.

⁴ Vegn igl intent d'in object midaus posteriuramein e cheutras medemamein la classificaziun digl object tenor il feagl da tariffas, ei da prestar in pagament posteriur. Quel vegn calculaus sin la

differenza denter la tariffa fin ussa e la nova. El cass ch'ei s'erisulta ina sminuaziun dalla tariffa, succeda negina restituziun.

⁵ Per objects ch'ei sulettamein colligiai cun il conduct d'aua piarsa buca tschuffernada, eis ei da pagar ina contribuziun reducida tenor il feigl da tariffas.

⁶ Sche la valeta nova tenor il schazetg official s'augmenta entras midadas posteriuras per varga 20%, eis ei da pagar in supplement. Il medem vala era, sche la respectiva valeta s'augmenta sco conseguenza da repetidas midadas ni meglieraziuns succedidas vid igl edifices el decuers da 5 onns. Il supplement vegn calculaus sil surpli dalla valeta nova. Il surpli s'erisulta dil schazetg vegl indexau en cumparegliaziun cun il schazetg digl object niev.

⁷ Objects colligiai als implonts d'aua piarsa dalla vischnaunca che vegnan disfatgs e puspei reconstrui, vegnan tractai sco midadas da construcziun. Ei la valeta nova tenor il schazetg official digl object niev pli bassa che la valeta nova tenor il schazetg official indexau digl object che vegn disfatgs, succeda negina restituziun da contribuziuns da colligiazium.

Art. 28 Contribuziuns da colligiazium specialas

¹ Sche las entradas da contribuziuns, taxas e las reservas per la finanziaziun da novs implonts per aua piarsa ni per renovaziuns necessarias tonschan buca, sa vegnir incassau ina contribuziun speciala per tut ils objects ch'ei colligiai als implonts d'aua piarsa dalla vischnaunca.

² Sch'ils implonts d'aua piarsa publics ston vegnir baghegiar ora pervia da basegns specialas da singuls objects, vegn incassau ina contribuziun da colligiazium speciala per ils objects pertuccai per cuvierer ils cuosts digl engrondiment.

³ Las tariffas per contribuziuns da colligiazium specialas vegnan fixadas entras la radunonza communal. Ultra da quei valan per las contribuziuns specialas las prescripziuns per las contribuziuns da colligiazium d'aua piarsa conform al senn.

Art. 29 Disposiziun

¹ Las contribuziuns da colligiazium per objects novs vegnan calculadas e messas a quen provisoriamein cun la lubientscha da baghegiar sin basa d'ina calculaziun dils cuosts da construcziun. Per midadas da construcziun posteriuras vegn tschentau negin quen provisor. La disposiziun definitiva succeda suenter l'entrada en vigur dil schazetg official.

² Las contribuziuns da colligiazium per objects existents vegnan fixadas ensemen cun la lubientscha da baghegiar.

³ Per disposiziuns provisorias ei la valeta probabla da construcziun decisiva. Quella vegn quintada sin fundament dils cuosts approximativs tenor la damonda da baghegiar. Sch'ils cuosts da baghegiar constatan evidentamein buca, vegn la valeta approximativa fixada dalla suprastanza communal sin fundament – dall'assicuranza per il temps da construcziun ni d'in agen schazetg.

⁴ Decisiva per la disposiziun definitiva ei la valeta nova dil project da construcziun indexada tenor schazetg official.

Art. 30 Scadenza ed incasso

¹ Las contribuziuns da colligiazium provisorias scadan cun l'entschatta dallas lavurs da construcziun. Las contribuziuns da colligiazium definitivs ein da pagar enteifer 60 gis dapi la consigna dil quen. Las contribuziuns da colligiazium per objects existents vegnan messas a quen il mument dalla colligiazium.

² La facturaziun dallas contribuziuns da colligiazium provisorias e definitivs succeda da principi al patrun da construcziun, quei independent d'ina eventuala midada da maun durant il temps da construcziun. Sa la contribuziun ord in motiv ni l'auter buca vegnir incassada, vegn igl art. 26 da questa lescha applicaus.

³ Contribuziuns da colligiazium specialas scadan cun la finiziun dils implonts d'aua piarsa finanziaii cheutras. Ils proprietaris pertuccai san vegnir obligai da prestar pagaments a conto gia durant l'execuziun dalla construcziun.

⁴ Per pagaments retardai vegn quintau in tscheins da retard tenor las quotas cantunales valeivlas.

1.3. Taxas d'aua piarsa

Art. 31 Taxa da basa

¹ Per tut ils objects ch'ei colligiai als implonts d'aua piarsa publics, ei da pagar ina taxa da basa annuala. Per objects che vegnan pil mument buca utilisai, vegn quella taxa medemamein debitada.

² Excepiu dall'obligaziun da pagar ina taxa da basa annuala ein baselgias sco era objects ch'ei sulettamein colligiai cun il conduct d'aua piarsa buca tschuffergnada.

³ La taxa da basa vegn calculada en procents dalla valeta assicurada tenor indicaziun dall'Assicuranza d'edificis dil Grischun, quei sin fundament dalla classificaziun digl object tenor il fegl da tariffas. Davart la classificaziun d'objects buca stipulai sin quei fegl da tariffas decida la suprastanza communal.

⁴ Decisiva per la disposiziun ei la valeta d'assicuranza il mument dalla scadenza. Corrispunda quella valeta claramain buca allas cundiziuns facticas, procura la suprastanza communal per in niev schazetg.

⁵ La taxa da basa vegn calculada per igl object principal cumpriu tut ils objects accessoris construi directamein vid igl object principal, quei independent d'ina colligiazion dils singuls objects accessoris.

Art. 32 Taxa da diever per objects colligiai

¹ La taxa da diever vegn calculada tenor il consum d'aua registraus entras il dumbrader d'aua en CHF/m³.

² Excepiu dall'obligaziun da pagar ina taxa da diever tenor il consum d'aua registraus entras il dumbrader d'aua ein baghetgs d'economia agricols sco era implonts publics da temps liber e sport. Tals objects pagan ina taxa da diever pauschala tenor fegl da tariffas.

³ Sch'in dumbrader d'aua indichescha in quantum d'aua evidentamein falliu ni sch'el seferma, vegn l'aua duvrada dapi la davosa controlla calculada sin basa dil consum dalla medema perioda digl onn avon; midadas eventualas el consum d'aua vegnan risguardadas.

Art. 33 Taxa da diever per objects buca colligiai

¹ Per prender encunter e tractar aua piarsa e restonzas d'objects buca colligiai als implonts d'aua piarsa publics, incassescha la vischnaunca ina taxa da diever che cuviera sias expensas per il tractament d'aua piarsa incl. ils cuosts da preparaziun sco era la dismessa.

² La disposiziun succeda tenor la quantidad d'aua piarsa e sin fundament dil fegl da tariffas en CHF/m³.

Art. 34 Scadenza ed incasso

¹ Las taxas annualas scadan mintgamai alla fin digl onn current. Tier midadas da maun el decuors digl onn scada la taxa pro rata cun la midada da maun respectivamein cun l'entrada en possess tenor annunzia da midada da maun.

² La facturaziun tier relaziuns da dretg da baghegiar succeda al proprietari dil dretg da baghegiar, tier relaziuns da proprietad comunabla als proprietari dalla proprietad comunablamein, tier cumproprietad als singuls cumproprietaris separadamein, tier proprietad da condomini all'administraziun. El cass ch'igl ei buca pusseivel d'eruir igl effectiv diever per mintga singula cumproprietad, succeda la facturaziun comunablamein. Sa la taxa ord in motiv ni l'auter buca vegnir incassada, vegn igl art. 26 da questa lescha applicaus.

³ Las taxas ein da pagar enteifer 30 gis suenter haver retschert il quen. Per pagaments retardai vegn quintau in tscheins da retard tenor las quotas cantunales valeivlas.

1.4. Mieds legals e dretg da pègn legal

Art. 35 Protestas

¹ Protestas encunter ils quens da contribuziuns e taxas ein d'inoltrar e da motivar en scret alla suprastanza communal e quei enteifer 30 gis.

² La suprastanza communal examinescha la reclamaziun e communichescha sia decisiun en ina disposiziun contestabla.

Art. 36 Dretg da pègn legal

¹ Il dretg da pègn legal per contribuziuns da colligiazion sedrezza tenor art. 131 dalla lescha introductiva tier il Cudisch civil svizzer.

2. Implonts privats

Art. 37 Implonts privats

¹ Ils cuosts per ils implonts privats sco era per lur colligiazion alla reit publica portan ils petents. Colligiazions preparadas entras la vischnaunca vegnan messas a quen ensemen cun la lubientscha da colligiazion.

² Sche la colligiazion vegn exequida entras la vischnaunca, san ils petents vegnir obligai da garantir ils cuosts prevesibels.

³ Sche las colligiazions ed ils conducts da colligiazion surveschan a plirs proprietaris, han ils proprietaris da parter sezs tut ils cuosts denter els. Resalvadas ein regulaziuns specialas e proceduras da planisaziuns da quartier e regulaziuns per conducts da colligiazion ch'ils proprietaris han da construir respectiv utilizar comunablamein tenor ordinaziun dalla suprastanza communal.

IV. Disposiziuns finalas

Art. 38 Entrada en vigur ed abrogaziun dil dretg vertent

¹ Questa lescha davart la dismessa dall'aua piarsa va en vigur cun igl'empre da schaner 2016.

² Cun l'entrada en vigur dalla presenta lescha vegnan tuttas leschas e reglaments davart la dismessa dall'aua piarsa dallas anteriuras vischnauncas approgai.

³ Las disposiziuns pertuccont la contribuzion da colligiazion ein d'applicar per tuttas damondas da colligiazion e projects da construcziun, ils quals ein aunc buca lubi tier l'entrada en vigur da questa lescha. Tier projects gia lubi sedrezza la contribuzion da colligiazion tenor las leschas e reglaments dallas anteriuras vischnauncas.

Approbau dalla cuminonza dils votants all'urna Lumnezia, ils 14 da zercladur 2015.

Il president communal:

Duri Blumenthal

Igl actuar:

Marcus Cavegn

Fegl da tariffas

Sin basa dils artechels 24 ss. dalla lescha davart la dismessa dall'aua piarsa per la vischnaunca Lumnezia vegn incassau las suandontas contribuziuns e taxas:

1. Contribuziun da colligiazion (art. 27)

Quota dalla valeta nova tenor schazetg official

1. classa d'objects	0.75%
Baghetgs d'economia agricols sulettamein per la part colligiada	
2. classa d'objects	1.0%
Edifecis d'administraziun, casas da scola, implonts publics da temps liber e sport, baselgias, clavaus, deposits da material, menaschis da commerci e mistregn	
3. classa d'objects	2.0 %
Objects da habitar, casas da vegls, menaschis da loschament (hotels, pensiuns e.a.v.), ustrias, sereneras	
Tier objects cun differents dievers che pertuccan pliras classas vala la tariffa tenor classa aulta el cass ch'ei exista buca in schazetg official separau per mintga unitad.	
Objects sulettamein colligiai cun il conduct d'aua piarsa buca tschuffergnada	0.3 %
Contribuziun minimala	CHF 300.00

2. Taxa da basa annuala (art. 31)

Quota dalla valeta assicurada tenor indicaziun dall'Assicuranza d'edifecis dil Grischn

1. classa d'objects	0.075-0.15‰
Baghetgs d'economia agricols sulettamein per la part colligiada	
2. classa d'objects	0.125-0.25‰
Edifecis d'administraziun, casas da scola, implonts publics da temps liber e sport, clavaus, deposits da material, menaschis da commerci e mistregn	
3. classa d'objects	0.2-0.4‰
Objects da habitar, casas da vegls, menaschis da loschament (hotels, pensiuns e.a.v.), ustrias, sereneras	
Tier objects cun differents dievers che pertuccan pliras classas vala la tariffa tenor classa aulta el cass ch'ei exista buca in schazetg official separau per mintga unitad.	

3. Taxa da diever annuala (art. 32)

Tenor indicaziun dil dumbrader

CHF 0.40-0.80/m³

Taxa da diever pauschala per baghetgs d'economia agricols ed implonts publics da temps liber e sport

CHF 50.00-100.00

4. Taxa da diever (art. 33)

Prender encunter e tractar auas piarsas ella serenera

CHF 20.00/m³

5. Taglia da plivaleta

La vischnaunca Lumnezia ei suttamessa alla taglia da plivaleta. Tut las tariffas suranumnadas secapeschan exclusiv taglia da plivaleta.